Anul V — Orăștie, 10/22 Aprilie 1899 — Nr. 15

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:
Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:
Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA
Institutului tipografic „Minerva" în Orăștie.

INSERȚIUNILE:
Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva" institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Săptămâna Patimilor.

Intrăm în săptămâna patimilor.

Bisericile noastre românești, în fiecare dimineață și seară se umplu în această săptămână de credincioșii evlavioși, cari ascultând descrierile despre multele patimi ce de bunăvoe a suferit Mântuitorul nostru, își întăresc inimile, ca astfel și dînșii să poată suporta miseriile lumești, ce le întimpină în această vieață.

Prin suferințele, ce Mântuitorul nostru a îndurat, ne-a croit calea ce trebue să ne ducă la iubire, credință și nădejde.

Patimile Mântuitorului nostru e bine ca să le ținem vii în memorie fiecare dintre noi. Căci ele pe lângă mângăierea religioasă, pe lângă că ne întăresc sufletele în credința despre adevărurile propoveduite de Fiiul omului, care și-a sfîrșit vieața pe lemnul crucii, ne dau o învățătură neprețuită și pentru vieața aceasta pământească.

Ele ne dovedesc, că nici un adevăr și nici o idee dreaptă nu se poate câștiga, fără-ca să nu aducem jertfe, fără-ca să nu suferim.

Să învățăm din acestea mai ales noi Românii, cari atâtea și atâtea nedreptăți trebue să suferim din partea dușmanilor nostri seculari.

Și oare acele patimi mari și fără de pereche, pentru-ce le-a suferit Isus Christos? Pentru-că a zis celor plini de ură și de păcate: *„Iubiți-vă unul pe altul, iubiți pe deaproapele vostru, iubiți chiar și pe dușmanii vostri ca pe voi înșivă!"*

Și legea creștinească numai prin iubirea reciprocă se poate susținea.

Dar' pentru-ca acest adevăr să fie înțeles de oameni, a trebuit să curgă sângele nevinorat al Mântuitorului.

Dacă un astfel de adevăr, pe care noi astăzi nu putem înțelege cum nu l'au cuprins aceia, cari l'au auzit chiar din gura Mântuitorului, dacă un astfel de adevăr binefăcător pentru toți, și pentru nimeni păgubitor, a cerut o astfel de jertfă și atâtea suferințe, cum am putea noi să pretindem, ca dreptatea, ce ni-se cuvine, să ne vină numai așa de-a gata dela contrarii nostri, fără-ca să ducem vre-o luptă sau să ne jertfim?

Și trebue să ne jertfim cu toții cu atât mai vîrtos, că lupta ce o ducem noi, este o luptă dreaptă și înaintea lui D-zeu și și înaintea oamenilor. Ear' lupta dreaptă mai târziu sau mai curênd trebue să ducă la isbândă.

Dacă Mântuitorul nostru, pentru-ca să aducă pe oameni la calea cea adevărată, nu și-ar fi jertfit chiar și vieața, atunci de sigur că nici până în ziua de astăzi, oamenii nu i-ar fi recunoscut adevărul propoveduit și n'ar fi dat ascultare învățăturilor lui.

De aceea este bine, ca să ne aducem cât mai des aminte de suferințele Lui. Să fim totdeauna gata a jertfi cât de mult, mărimea și mulțimea jertfelor să nu ne înspăimênte, siguri fiind, că isbânda trebue să vie cândva, și va veni cu atât mai curênd, cu cât mai mari și mai multe vor fi jertfele noastre.

I. M.

Fondul lui Iancu. In cele din urmă totuși a sosit ziua, ca să aflăm ceva sigur despre fondul lui Iancu. Se zice că dl *T. Liviu Albini,* care a trebuit să sufere mai bine de un an de zile temniță, a rugat comitetul »Asociațiunii« ca să iee în grija sa acel fond, ceea-ce comitetul a și primit. Suma adunată, dimpreună cu interesele se urcă la 4700 fl. și de present se află depusă la »Victoria« din Arad.

*

Maghiarii sunt dușmanii Alianței-triple. S'a spus adese-ori și a dovedit-o în mod strălucit *Hungaricus* în broșura sa apărută de curênd în München, că Maghiarii sunt element turbulent și primejdios pentru alianța-triplă. In săptămâna trecută o nouă voce s'a ridicat împotriva lor, denunțându-i ca tulburători ai păcii. Anume *„Deutsches Volksblatt"* din Viena, organul partidului creștin-social, a scris un fulgerător articol din incidentul scenelor de pe stradele Bucureștilor, scene, cari cum afirmă ziarul german, a fost provocate de lăudăroșiile și minciunile maghiare. Prin asemenea intrigi din partea Maghiarilor și prin faptul că Românii din Ungaria sunt siliți a sta în continuă luptă de apărare, e foarte firesc, ca România să nu se alipească cu căldură la alianța-triplă, — și aceasta mulțumită duchului rău al Maghiarilor.... Astfel glăsuește ziarul german, ear' noi subscriem.

Fără cârmă și fără cârmaci!..

Le convine mult unor domni din Sibiiu, ca să se considere de cârmaci *autorisați* ai daraverilor naționale și a socoti ziarul lor ca unică cârmă dirigetoare. De aci faptul, că nu numai noi, cei-ce stăm în jurul acestei foi, zise provinciale, dar' chiar și alții, bărbați cu forțe de luptă adeseori probate, cum sunt confrații nostri dela Arad, suntem priviți cu ochi rei, suntem tratați cu cea mai odioasă reință a inimii și cu ușurătatea minții de copil, de către cei — autorisați.

Ei bine, de-aci înainte ne vom răfui din când în când cu acești oameni și nădejduim a le putea dovedi, că pe cât sunt de rei, pe atât sunt de — ușori și de inofensivi.

Inainte de toate ținem să repetăm declarația noastră, făcută în numărul trecut, — declarație la care ne-au dat motiv obiecțiunile provocătoare din partea «Tribunei».

Da, suntem tot cei vechi! «Revista Orăștiei» a muncit și muncește în primul rînd *cinstit* pentru interesele poporului. Cinstea aceasta o înțelegem astfel, că noi n'am făcut *speculă* din gazetărie, n'am vênat după interese streine de causa națională, cum sunt bună-oară interesele altora. N'am atacat onoarea fruntașilor politici, cum au făcut-o alții... N'am învrăjbit pe luptătorii nostri naționali, ci dimpotrivă ne-am spus cuvêntul nostru cald, în formă de apel la unire și la strîngerea forțelor risipite în mod ușuratec. Adecă cinstea și cumpăneala au fost atributele luptei noastre și acestea ni-le vom menținea.

Dar' tactica dlor autorisați? Haid' să le trecem în scurtă revistă faptele lor, pe cari își razimă brusca și necuviincioasa purtare.

La sfîrșitul lui 1895 «au venit la putere», luând de-a gata din mânile lui Zágonyi «averea națională». Ear' venirea lor, făcută cu mare alaiu, cu groaznice desvăliri și înfiorătoare trimbițări pe tema «tradării», a fost un fel de făină a orbilor, care se aruncă în ochii trecătorilor și cu care se zăpăcește mulțimea. Falanga s'a frânt și mulți dintre cei buni s'au dat la o parte din calea valurilor mocirloase, ear' puținii cari au rămas — nu chintesența, ci drojdia — s'au decretat, *ei pe sine*, de singuri autorisați și s'au constituit în «societate pe acțiuni».

Astfel constituiți, încredințându-'și conducerea unui tiner crescut în moravuri iezuitice, societatea autorisată (cu dela sine putere) vegetează până astăzi. A reface partidul național și comitetul n'au fost în stare și nici silință n'au manifestat.

Actele publice fostul president nu le iscălește ca president al partidului, dovadă că renunță benevol la acel prea onorific titlu.

Nici o dorință, nici un semn de vieață, nici o idee potrivită la situație și de-un efect real, nu s'a văzut emanând dela acest comitet pe acțiuni.

Ba acum, după-cum am arătat în numărul trecut, se solidarisează cu aceia, cari punênd mânile în șold, așteaptă grația și mila guvernului maghiar, care doară-doară se va îndura și va veni cu pânea cea albă și cu porumbii fripți se-'i îmbiie pe cei — autorisați a le gusta.

Și pe lângă toate acestea organul lor acreditat ce-a sevîrșit?

A făcut gimnastică de cuvinte și a intreprins o goană ridiculă după trădători, schimbând cu desevîrșire tactica luptei naționale a unui ziar până atunci de mare reputațiune. Punctul de vedere al organului schimbat, la care dl Daian a făcut sfeștania, acum a devenit deodată negativ, sau mai corect destructiv, denegând celor mai valoroși bărbați ori-ce merit și insultându-'i în mod brutal.

Grație acestui procedeu activitatea a stagnat, căci disgust și mâchnire a cuprins massele, văzênd faptele autorisaților. Acest disgust s'a mărit, văzênd cum numitul organ mînă apa tot pe moara unui partid din regatul român, cum el tot mai mult se pune în exclusiva slujbă a partidului conservator, încât până și *„Liga,"* organul d-lui Popovici Aurel a constatat, că «Tribuna» s'a angajat a face mendrele opositiei române.

Vedem cum și acum, cu ocasia crisei ministeriale din România, ziarul din Sibiiu ataca o parte din frații nostri de dincolo în mod absolut scandalos, ear' pe noi, fiindcă am ținut să fim echitabili și nepreocupați, s'a permis a ne certa . . .

Și câte alte *„fapte"* de aceste n'am putea înșira pe socoteala autorisaților? Dar' le lăsăm pe săptămânile viitoare, când le vom discuta cu de-amănuntul, fără preocupări și fără alt interes, decât cu dorul, de-a pune odată capăt la niște stări atât de nedemne, în cari ne găsim și în cari tîrîți am fost din causa puținei noastre vigilențe.

Datorința față de școale.

(§) Cu ocasiunea desbaterii în dietă a budgetului ministeriului de culte și instrucție publică, în 7 l. c. ministrul *Wlasics* a rostit un discurs, un fel de program al viitoarei sale activități în noul cabinet a lui *Széll.*

Prin discursul acesta trece ca un fir roșu tendința veche, proprie tuturor ministrilor Ungariei moderne, tendința de *maghiarisare.* Cu deosebire în două pasage ese mai limpede la iveală această tendință.

Vorbind Wlassics despre școalele poporale, a arătat, că *statificarea* ceea-ce e tot una cu maghiarisarea școalelor, este în continuu progres. In decursul anului curent ministrul va face 500 de școale de stat prin comune și în decurs de 5 ani numărul școalelor de stat se va urca la 1000.

Aceasta e una la mână. La sfîrșitul vorbirii apoi Wlassics a spus un lucru și mai caracteristic. A zis, că el ar face și mai mult, dar' nu are destule mijloace banale la dispositie, promite însă, că va lucra din toate puterile și cu toată însuflețirea pentru *înaintarea culturei maghiare.*

Din aceste reiese evident, că ministrul Wlassics să interesează numai de cultura maghiară și poartă grije numai de statificarea școalelor și de cele statificate deja.

Un străin, care n'ar cunoaște modul de guvernament dela noi s'ar mira mult cum poate vorbi astfel în plenul dietei un ministru al unei țeri, în care locuiesc diferite popoare, cari își au școalele lor deosebite de cele maghiare ale statului. Cum să poate, ca el, ministrul, căruia ar trebui să-'i zacă la inimă ocrotirea, spriginirea și progresul tuturor școalelor din țară, să nu aibă nici un cuvênt pentru școalele majorității locuitorilor și de cultura acestora!

Dar' durere, la noi așa este, și este de mult așa. De fapt noi nici pe terenul cultural nu avem stăpânire, care să favorisieze cultura noastră, școalele și institutele noastre culturale. Toată activitatea puterii de stat să manifestă, nu în a sprigini și încuraja școalele și așezămintele noastre, ci întors, spre a le șicana, prigoni și în cele din urmă a le maghiarisa sau statifica, cu scopul de-a înainta și pe calea aceasta maghiarisarea.

Pe când în dieta țerii ministrul nici pomenire nu face despre școalele noastre, cu atât mai mult să îngrijește de școalele sale favorite, de cele ale statului, nu numai a le provede cu localuri și utensilii, ci și a salarisa cu îmbelșugare pe învățători.

»Magyarország« în nrul său din 14 l. c. are știrea, că în ministerul de culte s'au terminat lucrările, privitoare la graduarea învățătorilor dela școalele de stat, împreunând firește graduarea și cu mărirea salarelor.

Pentru acest scop s'au luat în budgetul ministeriului de instrucție un plus de spese de 98.860 fl. Din suma aceasta toți învățătorii de stat, cari servesc de 10 ani, vor primi salar anual de câte 500 fl. Alții, cari servesc mai de mult, vor avea și mai mari salare etc.

Ce ni-să impune nouă, față de toate aceste? o datorință națională avem să împlinim față de școalele noastre. E vorba, că școalele sunt cei mai puternici factori pentru propagarea culturei naționale în massele poporului nostru.

Aceasta trebue să o avem mereu în vedere, precum și împrejurarea, că ajutor și spriigin dela nime nu putem aștepta. Noi trebue să ne ajutorăm, noi trebue să ne dăm silința, ca școalele noastre să fie întru toate corăspunzătoare legii, căci prin aceasta le apărăm în contra cutropirii statului.

Dar' aceasta încă nu e destul. Trebue să îngrijim și de salarisarea bună și regulată a învățătorilor. Să pretindem dela ei să aibă cualificația de lipsă, să-și facă datorința cum să cade, dar' să le asigurăm totodată o subsistință cuviincioasă.

Mijloacele, pentru a îndeplini aceste lipse neîncunjurabile, să pot afla mai pretutindenea, numai să se caute și voință, voință tare să avem. In unele locuri s'au făcut fonduri de bucate spre acest scop. Eată un mijloc practic, care ar trebui să fie spriginit și de

către consistoarele noastre. Dar' mai sunt și altele, numai cât dela această lucrare nimenea să nu se subtragă, nimenea să nu se codească sau să se arete indiferent, nepăsător. Toți de-opotrivă trebue să muncim și să ne interesăm pentru școalele noastre, de jos dela opincă, până sus la guvernele noastre bisericești-școlare.

Asigurarea școalelor, eată una dintre cele mai mari datorințe naționale.

Ca aceasta să se și ajungă, trebue înlăturate toate personalitățile mârșave, cari vêneză numai după interesul propriu.

Ne apropiem...

(*) Zi de zi trece, și ne apropiem earăși de ziua memorabilă *3|15 Maiu*, care ar trebuì sĕrbătorită în chip demn de toți Românii, de pretutindeni, nu numai de cei din această țeară, căci această zi este sfântă pentru toți aceia, cari fac parte din neamul românesc, fie ei aruncați de soarte în ori-ce colț a lumii.

Dar', cu regret trebue să constatăm, că din nici o parte, până de present, n'am primit nici o știre, că s'ar face vre-o pregătire pentru-ca ea să fie sĕrbătorită.

Mulți vor zice, că și dacă chiar am voi să o sĕrbăm, vom fi împedecați de autoritățile ungurești. Aceasta nu este însĕ nici o scusă. Se pot lucrurile astfel arangia, ca să nu le dăm prilegiu a ne opri. Și tocmai dacă am fi opriți, suntem cel puțin mulțumiți că ne-am împlinit datoria.

Când ne cugetăm la faptele mărețe ce au sĕvîrșit părinții nostri, și vedem că noi urmașii lor nu numai că nu continuăm pe calea croită de dînșii, dar' tot mai mult ne uităm și de mărețele lor fapte, nu le mai cinstim, stăm indolenți față de momentele cari ne amintesc zilele de glorie, zilele de aur ale istoriei neamului nostru, ca-și-când la toți ni-ar fi legate pentru vecie mânile și picioarele, nu putem decât să ne întrebăm: Oare ce se va alege de poporul nostru, nu mai mult decât peste un veac, dacă noi vom lăsa ca tot mai mult să-'și uite de eliberatorii lui din lanțurile iobăgiei.

Cetind urmașii nostri despre faptele măreție ale strămoșilor lor, și aflând că noi, cei de astăzi, dormităm în toate cele naționale, și că nu facem alta, decât că ne sleim puterile în certe interne, vor arunca blăstămul lor asupra noastră, cari n'am fost vrednici să ducem o luptă, al cărei greu început ni-a fost deja croit.

Dacă alte fapte măreție nu suntem în stare a sĕvîrși, atunci cel puțin să nu dăm uitării pe ale acelora, cari și-au vĕrsat sângele, numai pentru-ca să ne creeze nouĕ un traiu mai ușor, mai fericit, ca cum a fost al lor.

Căci dacă între cei de present nu se află barem câtuși de puțini, cari să păsască energic pentru a continua lupta deja începută, se vor afla ei poate unii între urmașii nostri, cari mai presus de toate se vor pune cu bărbăție în serviciul marei cause naționale, despre care atâtea și atâtea se scriu în ziua de astăzi, fără-ca să se facă barem o mică parte din toate câte se scriu.

Cu toate-că prilegiuri mai binevenite pentru eluptarea drepturilor ce ni-se cuvin, nu credem că li-se vor da nici urmașilor nostri.

Ni-s'au dat atâtea prilegiuri binevenite de un timp încoace, în care să ne manifestăm, la un semn dat, toți Românii conștiența națională, dar', durere, că nici unul din acestea nu ne-a putut trezi din somnul, în care ne-am adâncit, putem zice, de bunăvoe.

Avem înaintea ochilor lupta ce o duc Cehii din Austria pentru eluptarea dreptului limbii lor, și vedem că tot mai mult li-se respectă aceasta, vedem cum chiar și alte popoare mai mici din alte țeri duc aceeași luptă fără a se descuragia, și noi totuși nu mai suntem în stare să ne reculegem odată din letargia în care ne aflăm.

Se pare că într'atâta s'a stins în noi simțul național, încât nici chiar bubuitul unui tun nu ar fi în stare a-'l mai reînviia.

Numai vorba e că trăim. Adevĕrul crud este însĕ că dormităm în cele mai multe ale noastre afaceri. Orbecăm în întunerec, lovindu-ne în toate părțile, fără să băgăm în seamă ranele causate de aceste lovituri, rane, cari cu greu se vor mai putea vre-odată vindeca, dacă noi înșine nu ne vom nisui ca să aflăm cât se poate mai curênd balsamul vindecător.

Dacă am fost în stare, nainte de aceasta cu câțiva ani, ca totuși să contribuim și noi cu ceva la zidirea măreață ridicată de părinții nostri, și earăși noi am fost în stare ca să dărîmăm ceea-ce odată am clădit, impuneni-se tot nouĕ, ca din nou să ne apucăm de acea zidire, peste care atâtea furtuni și vifore au trecut, încungiurându-ne cu și mai multe puteri, ca astfet cât mai curênd să ne putem cu toții adăposti la umbra acelei zidiri, căci numai astfel ne vom putea numì demni urmași ai nobilei ginte din care facem parte.

CORESPONDENȚA

(Urmare și fine.)

Vor zice unii, și poate că mai vêrtos Kiss Jozsef, învĕțătorul respectivului copil, că copilul minte cu scop de-a încungiura pedeapsa tatălui sĕu, pentru-că a schimbat purtarea bună de mai nainte, cu alta slabă, sau pentru-că a căpătat secundă.

Eu zic, și nu numai că zic, ci și afirm cu hotărîre, că înseși expresiunile sau cuvintele pe care copilul despre care vorbesc, le spune ca eșite din creerii, inima și gura învĕțătorului Kiss Jozsef, dovedesc cât să poate de clar, că ele s'au zemislit nu în creerii unui copil de 10 ani, ci în ai unui pretins învĕțător cuprins de ură națională și dominat de patima de a face pe un copil de Român, incapabil pentru învĕțătură.

Spusa copilului, că învĕțătorul sĕu din causă că el, copilul, neînțelegênd întrebarea a dat din comput rĕspuns incorect, a erupt în hohote batjocoritoare; mai departe că învĕțătorul, când copilul n'a avut caet de scris și-a exprimat dorința, că ar fi mai bine să meargă acasă și se lucre tatălui sĕu; și în fine, când în loc de a'l lăuda pentru-că ca copil de Român a declamat o poesie ungurească așa, cum de sigur că mulți dintre cei de ungur nu ar putea, l'a hulit, cum zic, spusa aceasta a copilului nu vĕdește minciună copilărească, ci vădește adânca indignațiune și potențata amărâciune a unui școlar, pentru un tractament nedrept, rĕutăcios și prin urmare diametral opus regulelor pedagogice.

La o asemenea deducțiune trebue să ajungă chiar și cel ce are și numai cele mai indispensabile cunoștințe psichologice elementare, și pe o asemenea deducțiune o întărește cu deosebire împregiurarea, că copilul la care se referesc cele aici scrise, mai eri-alaltăeri a fost unul dintre cei mai buni studenți, și care a fost un atare student fără să fi avut ore de privat plătite, în colegiul reformat unguresc din Orăștie, usitate poate în mĕsură mai mare decum ar trebui.

Purcederi pedagogice ca cele care se amintiseră, de sigur că pot strica și neferici și pe cel mai talentat și diligent copil, și ele incontestabil că tradează pe instructorul și educatorul maghiar arzênd de dorul de a contribui și el la »marea operă« de a face pe odraslele națiunii »valache« incapabile de a deveni cu vreme cu vreme indivizi luminați și încălziți de razele binefăcĕtoare ale științei; arată că un țințar să asociază la mulțimea țințarilor grămădiți pe crudele mlădițe ale unui arbore tinĕr, frumos, cu puternică vegetațiune și așa dară viguros, pentru a'i cășuna uscăciunea. Bieții țințari, țințari fiind nu știu, că uscăciunea pomului pe care s'au grămădit cu înveninare, ar trage după sine perirea a însași întregei sĕminții țințărești.

Purcederi pedagogice ca cele despre care e vorba, sunt cu desăvêrșire contrare intereselor generale ale țării, întrucât cuprind în sine germenele urei și discordiei între cetățenii de naționalitate română și maghiară. Anumit să fie cineva plătit, și pare că n'ar sĕmăna mai cu succes între Români și Maghiari sĕmința urei și discordiei, decum o seamănă învĕțătorii de ungur, cari purced în un asemenea mod.

Pentru asemenea purcederi, eu nu învinovățesc numai pe învĕțătorul care le are, ci și pe direcțiunea, căreia acela e supus. Știu prea bine, că direcțiunea colegiului reformat din Orăștie, precum în trecut așa și acum e compusă din profesori culți și eruditi, și cari ca atari au dat cele mai eclatante dovezi, că nu fac deosebire între studenții români și maghiari când e vorba de a-i învĕța și clasifica. Dacă totuși și față de ea ridic învinovățire, o fac pentru-că ea ca autoritate școlară compusă din bărbați culți și eruditi nu poartă grije, ca învĕțători neconștienți să nu omoare în copii de Român voința de a învĕța, cu gândul de a face în chipul acesta Românilor stricăciune, iară Ungurilor servicii. Cu alte cuvinte, pentru-că nu poartă grije, ca sanctuarul școalei să nu fie degradat la cuib de debilitare și sĕrăcire de spirite.

Dacă cumva și direcțiunea colegiului reformat unguresc din Orăștie gândește, că pentru Unguri e mai bine dacă Românii nu învață, nu mai primească copii de Român; și dacă toți Ungurii gândesc așa, spună-o verde și pe față, pentru-ca în chipul acesta să putem ști și vedea limpede, că copiii de Român nu mai au ce căuta în colegii ungurești. Dacă cumva direcțiunea colegiului reformat unguresc din Orăștie, purtarea dictată de ură națională a învĕțătorilor maghiari o privește și cualifică de virtute națională maghiară, spună-o asemenea verde și pe față, căci numai așa e cavaleresc.

Casul, care se referește la copilul despre care vorbii, și pe care l'am aflat de vrednic a'l da publicității, pe mine mĕ pune în posiția de a vedea, că sunt Unguri cărora nu le place, ca Românii peste tot să învețe, și în special să știe și ungurește, eară legile ungurești îmi spun, că suntem siliți a învĕța ungurește.

In adevĕr, ne aflăm între Scylla și Carybdis, întrucât Ungurii de o parte ne silesc ca să învĕțăm ungurește, de altă parte eară ei ne fac ca să nu le putem învĕța bine limba.

Pentru-că nu ne lasă să le învĕțăm limba, nu ne supărăm, dară pentru-că nu ne lasă ca în centre mai însemnate românești să ne creăm noi gimnasii de ale noastre românești, unde copiii nostri să fie tractați părințește, ne doare foarte.

Invĕțătorii de ungur, cari tinzênd a face pe copiii de Român incapabili pentru învĕțătură, tind la supunerea noastră prin arme de ale învĕțăturei și științei, cum și împregiurarea că Românii, în asemănare cu Ungurii cei asemenea lor, fiind vorba despre ocuparea cutărui sau cutărui post, sunt preterați, pe noi nu ne înstrĕinează dela a ne înzestra copiii cu învĕțătură și știință. Și nici că e ertat să ne înstrĕineze, ci mai vêrtos trebue să ne încuragieze în această privință, pentru-ca în chipul acesta să putem în numĕr corĕspunzĕtor avea păstori, cari să apere turma cuvêntătoare românească a lui Christos.

Asemenea gândiri ne îndeamnă să ne dăm copiii la școală, și dacă alt modru nu e, fie chiar și la școală ungurească, eară casul cu bietul copil de Român, care cas m'a făcut ca să prind peana în mână, ne atrage luarea aminte la îndatorirea de a veghia fiecare dintre noi, ca ai nostri copii din școalele ungurești să nu fie spiritualicește făcuți impotenți de a-'și câștiga *știință*, despre care foarte cu adevĕrat s'a zis în zilele trecute, în această prețuită foaie, că »e *putere*«.

R—s.

Conferența de pace.

In cele următoare dăm loc programului asupra căruia au să se înțeleagă delegații puterilor ce se vor presenta la conferența de pace.

1. Înțelegerea, ca să nu fie sporită pe viitor, barem câtăva vreme, actuala stare a armatelor și a flotelor, nici să fie ridicate actualele budgete militare; studiarea prealabilă a chestiunei, cum s'ar putea pe viitor, eventual, scădea și actuala stare a armatelor, a flotelor și budgetele militare.

2. Interzicerea, ca pe viitor să nu mai fie introduse nouĕ arme pușcătoare și nouĕ materii explosibile.

3. Înțelegerea, ca să fie limitată, pe uscat și pe apă, folosirea de materii și de obiecte explosive, al căror efect este îndeosebi grozav; tot așa să fie limitată aruncarea de materii explosive din balonuri, etc.

4. Interzicerea de a folosi în rĕsboaie maritime de torpede mine și asemenea unelte, precum și de corăbii cu vîrfuri ascuțite, întru nimicirea corăbiilor inimice.

5. Declararea, că corăbii și șalupe, care în timpul sau după lupte mari tind să scape

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Cânteoul Ardeleanului.

'Mi-ai luat sumanul din spinare,
Ca să te-acoperi tu de gol,
Când vifore făr' de cruțare
In preajma lumii — dau ocol,
'Mi-ai luat din masă bucătura,
Cari m'a hrănit cu chin cu vai,
Și m'ai lăsat să-mi sânger gura
Cu coji uscate de mălai.
Acuma 'ncerci să stîngi atomul
Cel de vieață 'n pieptul meu,
Dar' om ești și tu ca tot omul
Cum ți-ai uitat de Dumnezeu!
Așa cum sunt în haină ruptă,
Svêntat de lipsuri și nĕcaz,
Imi voiu tăia ciomag de luptă —
Din cel mai strașnic dintre brazi;
Așa cum sunt zdrobit de sbucium,
Imbĕtrânit fără de vremi
Când voiu suna din corn, din bucium
Atuncea — să te temi!

(„Trib. Pop.“) *Cetină.*

Sĕrbătoarea morților.

Sĕrbătoarea morților? Iată o istorie de necrezut, cu toate acestea adevĕrată, care, contrar științei și negațiunilor ei, pare a proba că o altă lume există în afară de lumea vizibilă, făcênd și pe cei mai sceptici se simtă emoțiunea unui ce misterios. De altfel eu nu voiu da nici o opiniune; numai voiu istorisi.

In orășelul Puy-Brun era, sunt câțiva ani de atunci, o biserică veche, citată ca un monument istoric, și un dascăl Jean Ioseph Moutte.

Biserica, fostă odată catedrală, dar' lipsită încă din timpul revoluții de preot, neagră și deșartă, fără lemnărie și fără tablouri, cu desăvîrșire goală, părea enormă cu cele trei despărțituri susținute de două rînduri de coloane romane, cu altarul în care abia pătrundea o rază de lumină, cu capetele căzute în ruină și totdeauna întunecoase. De vechimea vremii, pământul se ridicase în sus, acoperindu-'i întrarea, astfel că, pentru a pătrunde în lăuntru, trebuea să te scobori pe 20 de trepte; și oamenii cei mai curagioși nu întrau acolo fără să se cutremure.

Dascălul, un fost soldat, nu era de loc superstițios, și era devotat, cum se întîmplă adesea cu aceia cari, fără a fi preoți, trăesc în foarte mare familiaritate cu lucrurile religioase.

Vechea biserică, totdeauna rece, bătută de vênt, există încă, și pare că voește se dureze până la ora judecății, așa de solid a fost zidită; dar' dascălul nu mai există, fiind-că a murit anul trecut în următoarele împrejurări:

Pantru ca să tragă în fiecare zi clopotele, Jean Ioseph Moutte nu avea decât se atingă cu piciorul o sfoară care întra printr'o deschizĕtură în boltă și atârna până pe petrile de jos. Dar' ca să tragă clopotul cel mare pentru înmormêntări, Jean Ioseph Moutte trebuea să se sue în clopotniță.

Trebue însĕ să se știe că în dimineața zilei morților, pe la 5 ore, când nu se face încă ziuă, este obiceiul să se audă sunând clopotul cel mare. Jean Ioseph Moutte, deși era un vechiu soldat, nu-'i plăcea însĕ nici decum se străbată astfel biserica, la 5 ore dimineața, singur cu felinarul seu.

Cu toate astea o străbătea, suind scara cea strîmtă a clopotniței care se deschide în zid, lângă capela unde stă cazanul de botez.

Deja de mult timp, Jean Moutte observase că în dimineața zilei morților, când trece pe dinaintea acelei capele, i-se pare că aude în fundul ei sgomotul foilor unei cărți pe care le întoarce cineva în umbră.

Jean Moutte își închipuea că sunt șoareci sau vêntul care suflă prin geamurile sparte.

D'ar nici odată nu se uita, vrênd mai bine să rĕmână la îndoeală, fiindu-'i frică, fără se știe de ce, de ceea-ce putea descoperi.

Insĕ într'un an curiositatea îl învinse. Femeea sa era bolnavă și acest lucru îl preocupa.

Auzind foile mișcându-se, împinse încet ușa care desparte capela de cor și, îndreptând felinarul către partea de unde venea sgomotul, zări pe capacul de marmoră al cazanului registrul botezurilor, dar' nu închis cum îl lăsase el în ajun când îl șterse de praf, ci deschis.

Lucru ciudat și care făcu să i-se sburlească pĕrul, în fața sa două foi se întoarseră, ca și cum o mână nevăzută 'l-ar fi rĕsfoit, și în susul paginei putù ceti actul nașterii familiei sale. Jean Ioseph nu spuse la nimeni nimic despre aceasta, dar' gândì cu tristeță: Sĕrmana mea femee a murit! și, în adevĕr, în cincisprezece zile, femeea sa murì.

Din acest moment, Jean Ioseph Moutte nu mai îndrăznì să se urce singur în clopotniță. Subt pretext că nu mai avea putere se tragă clopotul cel mare, se ducea totdeauna însoțit de doi, trei amici, și acolo sus, în revărsatul zilii, făceau mici petreceri, povesteau istorii și beau vin alb și mâncau castane.

Odată însĕ când Jean Ioseph Moute beuse un pahar mai mult ca de obiceiu, nu se putù abține și istorisi amicilor sei ceea-ce se petrecea în fiecare an în acea capelă.

Amicii sei nu credeau, Jean Ioseph le propuse să se scoboare la capelă.

Se scoborîră, și, în adevĕr, când sosiră în fața capelei, foarte clar, unul din martori 'mi-a istorisit aceasta, auziră sgomotul foilori care se întorceau.

Jean Ioseph Moutte zise:

«Tăcere! moartea își face socotelele sale...»

Apoi, după-ce încetă ori-ce sgomot, deschise ușa și întră cel dintâiu cu felinarul.

Deodată, Jean Ioseph Moutte scoase un lung suspin. Felinarul căzù și se stinse.

«Moutte! ce 'ți-s'a întêmplat? rĕspunde-ne...»

Dar' Moutte nu rĕspunse.

Atunci găsind chibrituri și aprinzênd felinarul, vĕzură registrul deschis, Moutte întins la pământ, ear' numele seu înscris în susul paginei.

Abel.

La fotograf.

Țĕranul către fotograf:

— Câte parale îmi ceri, ca să scoți poza copiilor mei?

Fotograful: — 15 lei duzina.

Țeranul: — Atunci trebue să mai aștept, că n'am decât 11 copii.

din unde pe matrozi, sunt neutrale pe timpul acela.

6. Aplicare și exploatarea și la rĕsbel maritim a dispositiunilor convenției dela Geneva din 1864, pe basa adauselor ei din 1868.

7. Revisuirea declarațiunei, elaborate la conferența din Bruxela dela 1874, dar' neratificată până acum, privitor la legile și regulele pe timpul rĕsboiului.

8. Declararea de principiu, că bunele servicii oferite cu scop de a mijloci în certele internaționale, vor fi primite; și că în casuri princioase se va recurge la arbitragiu, pentru a îndepărta conflicte cu arme, înțelegerea despre stabilirea unei și aceleași practicări și procedări în aceeași causă.

Din cercul meseriașilor.

De mult am simțit necesitatea existenței unei reuniuni a meseriașilor la noi în Sebeș, unde atât numĕrul măestrilor, sodalilor cât și a învĕțăceilor e destul de considerabil. Am simțit'o — durere trebue sĕ mărturisesc, căci, peste tot, noi meseriașii români prea puțină școală pregătitoare avem, ceea-ce poate, e și causa că suntem puțin băgați în seamă de ai nostri. Lăsați de capul nostru e firesc, că ne perdem printre streini.

Dorința noastră s'a împlinit și cu adevĕrat singur reuniunile de meseriași ne pot da ceeace ne lipsește, ne ține laolaltă, singur ele pot lucra cu succes la poleirea noastră socială și culturală.

Inițiativa pentru înființarea unei reuniuni de meseriași aici a luat'o învĕțătorul *George Tatar*. Incă în anul trecut ne-a chemat la o consfătuire, în care, după-ce a arĕtat însĕmnătatea și folosul cel mare al reuniunilor în general și special al reuniunilor de meseriași, am și ales un comitet pentru a face pregătirile de lipsă, ear' ca sĕ ne convingem despre bunătatea lor s'a hotărît a se ține *Lunia* în fiecare sĕptămână o convenire, în care am discutat diferite chestiuni instructive și folositoare pentru noi.

Comitetul ales s'a pus în conțelegere cu P. O. D. protopop S. Medean, președinte al existentei reuniuni „Andreiana" pentru spriginirea măestrilor și învĕțăceilor din Sebeș și jur, și au aflat de bine a ne grupa în jurul acestei reuniuni, ear' statutele sĕ se modifice contorm cerințelor reclamate de noi. Ne-am făcut membri ai acestei reuniuni și în adunarea generală, ținută Duminecă în 9 Aprilie a. c. st. n. s'a votat schimbarea statutelor și înaintarea lor la Inaltul ministru reg. ung. spre aprobare. Citez aici câteva pasage: „Scopul reuniunii este promovarea culturală și materială a meseriașilor și comercianților din Sebeș și jur. Mijloacele, cari duc la scop sunt: Membrii reuniunii sĕ întrunesc spre a discuta chestiuni privitoare la industrie, comerciu și legătura lor cu agricultura și alte economii, spre a ceti lucrări beletristice, poesii și a face deprinderi în comput, scriere și cântări. Reuniunea va îngriji, ca cât mai mulți copii din Sebeș și jur sĕ îmbrățișeze meseriile și comerciul. Copiilor sĕraci va da ajutoare bănești asemenea și sodalilor talentați spre a sĕ cualifica în branșa lor. Spre ajungerea scopului cultural sĕ vor procura cărți și jurnale folositoare și-'și va înființa o bibliotecă etc.« Membrii sunt ordinari și ajutători, ordinari pot fi numai meseriași și comercianți; taxa anuală e de 2 fl., cei ajutători plătesc pe an 50 cr. și alte dispositii cari sigur vor aduce roade îmbelșugate.

Până acum sunt înscriși 25 membri ord. și 7 ajutători. Puțini, dar' cei mulți am deplina convingere o sĕ urmeze.

Reuniunea s'a constituit în următorul mod: preș. Z. Murĕșan, vp. G. Tatar, notar și bibliotecar I. Pavel, cassar P. Gavrilă, măestru păpucar, controlor P. Ursu, comerciant, membrii în comitet P. Opincariu, măestru cojocar, P. Androne, măcelar, D. Popa, măest. cojocar, S. Deac, măest. păpucar. Averea reuniunii e deja peste 500 fl. v. a. Rĕmâne ca noi meseriașii cu trup cu suflet sĕ ne dedicăm reuniunii spre binele și folosul nostru, ear' următorii nostri ne vor binecuvênta. De încheiere cuvine-sĕ a aduce mulțămită și recunoștință dlui G. Tatar precum tuturor spriginitorilor și binevoitorilor nostri, ear' meseriașii din toate părțile sĕ ne urmeze și atunci viitorul nostru e asigurat. ***Meseriașul.***

NOUTĂȚI

Regina florilor. Pentru sĕrbarea de flori, ce se va arangia în Colonia, s'a căutat o regină. »Kölnische Zeitung« aduce știrea, că regina s'a și aflat. Și zice anume, că Regina României, poeta *Carmen Sylva*, a fost rugată ca sĕ primească această demnitate. M. S. Regina a rĕspuns telegrafic, că primește cu plăcere alegerea, și va contribui la înălțimea festivtăților cu un nou product literar. Dacă s'ar întêmpla, ca sĕ nu poată lua parte în persoană, o va representa tinĕra sa nepoată, princesa *Luiza* de Wied.

*

Fișpanul nostru și limba română. Am amintit și noi la timpul seu, că contele *Bethlen Miklos*, noul fișpan al com. Hunedoara, s'a apucat sĕ învețe limba română. Acum cetim în »Budapesti Hirlap«, că dl fișpan se înțelege deja cu Românii în limba lor maternă.

*

Asentarea flăcăilor din jurul Orăștiei a avut următorul resultat: Din prima clasă s'au asentat 225, din a 2-a 136 și din a 3-a 107, cu totul 468 flăcăi.

*

Dl Augustin Berian, forestier la domeniul Coroanei în comuna Borca (România), de loc din Cugir, a fost înaintat cu ziua de 1 Aprilie v. la rangul de șef de regie al domeniilor Coroanei Borca și Sabasa-Fărcașa. — Trimitem simpaticului nostru amic, felicitările noastre!

*

Sinucidere. Sublocotenentul *Albin Kieta*, dela reg. de inf. nr. 64 din loc, și-a curmat firul vieții, Luni în sĕptĕmâna aceasta, trăgêndu-'și un glonț de pușcă prin inimă.

*

Alegerea de episcop reformat s'a ținut la Cluj sĕptĕmâna aceasta. Cele mai multe voturi le-a întrunit preotul reformat din Orăștie, dl *Dr. Bartók Ggőrgy*.

*

Nenorocire. *Iosif Haneș*, un bĕtrân măiestru croitor din Orăștie, sĕptĕmâna trecută și-a luat o trăsură, voind sĕ meargă la Vinț, pentru a lua parte la înmormêntarea fratelui seu. Nu s'a suit însĕ bine în trăsură, și caii s'au spăriat, prinzênd la o fugă nebună. Au fugit prin mai multe strade. Bĕtrânul croitor a strigat mereu ajutor, dar' nu i-s'a putut da. La o cotitură de stradă, caii într'atâta au smucit trăsura, încât aceea s'a rĕsturnat, aruncând în zidul unei case pe bietul croitor, care s'a rănit grav la față. Din causa loviturilor și a spaimei ce l'a cuprins, bĕtrânul croitor zace greu bolnav.

*

Nou cavaler al ordului „Steaua României", a fost numit dl Dr. Ghiță Pop, profesor în București.

*

† **Dr. W. Rudow.** Cunoscutul Scriitor german și filoromânul *Dr. Rudow*, a încetat din viață la Oradea-mare, în 16 n. l. c., în etate de 40 ani. Printre ocupațiunile sale germane s'a ocupat mult și de literatura română, despre care adese-ori a scris prin foile germane.

*

O carte drăgălașe a apărut zilele aceste în tipografia »Minerva« din București. Titlul cărții: *„Din vremuri apuse«*, memorii din 1848 de dna *Iudita Secula*. Cuprinde amintiri asupra familiei preotului Truța din Cricău, ilustrând admirabil un șir de întêmplări din anii luptelor noastre glorioase. Recomandăm cu căldură acest volum cetitorilor nostri. Prețul 55 cr. sau un leu.

*

Iubitor de bile. *Harangozo Imre,* un Ungur din Seghedin, venind și pe la Orăștie, l'a ajuns dorul sĕ cercetĕze cafenelele, încă în zori de zi, când știa el că nu o sĕ afle pe nimenea prin ele. S'a dus deci într'o cafenea, și învîrtindu-se puțin pe lângă billard, a văzut că lădița este deschisă și că bilele dintr'însa sclipesc. Prea i-s'au părut frumoase și nu s'a putut stăpâni sĕ nu bage și în buzunarul seu 5 bile. S'a dus apoi la un hotel, unde asemenea a mai luat 3 bile. Se vede că acasă avea billard, dar' îi lipseau bilele. Avênd acum și bilele a luat-o spre casă. Dar' n'a avut norocul sĕ ajungă, căci la Alba-Iulia a fost prins și adus înapoi. In fața judecătoriei de aici a recunoscut faptul fără încungiur. Drept rĕsplată i-s'a dat o lună de zile temniță. Numai cât bilele i-s'au luat, de nu-'și poate petrece timpul cu ele.

*

† **Toma Galetariu,** un fruntaș țeran din Țela, a rĕposat în 7 Apr. n., în etate de 76 ani. Pentru biserica gr.-or. din Țela a lăsat suma de 13.000 fl., apoi câte 500 fl. pentru școala superioară de fete din Arad, alumneului din Arad, școalei din Țela, Lipova și Lugoj.

*

Pungași pe tren. Atât de mult s'au încuibat pungașii în această țeară, încât omul nu mai poate călĕtori nici dela o stațiune până la ceealaltă, sĕ nu sufere vre-o pagubă. Un astfel de cas s'a întêmplat sĕptĕmâna aceasta. Dl *Vasile N. Bidu*, comerciant în Orăștie, întorcêndu-se cu trenul dela Hațeg acasă, când a dat sĕ se desbrace, vede că lanțul dela orologiu îi atârnă în jos, și orologiul nicăiri. Orologiul a fost de aur, și a costat 180 fl.

*

Omul sĕ-'și cerce norocul! La aceste cuvinte s'a cugetat și scriitorul inginerului Antoni din Orăștie, Koch Ervin, cu încă alți șase amici ai sei. Au luat și ei un los dela loteria de clasă. Și l'au aflat, căci au câștigat cu el câștigul de 10.000 cor. împreunat cu un premiu de 600.000 cor. Se vine pe unul 30.500 fl.

*

Stipendii pentru cadeți. Representanța »Fundațiunii Gozsdu«, care s'a întrunit la Budapesta în 4—8 Aprilie n. a. c., a primit propunerea comitetului, ca sĕ se escrie concurs pentru 6 stipendii de câte 200 fl. pentru cadeți pe anul 1899/900.

*

„Istoria unei coroane de fer", lucrarea încredințată de ministrul instrucțiunii publice poetului nostru *George Coșbuc*, e terminată. Dl Coșbuc, alături de lucrarea aceasta publică și *„Istoria populară a rĕsboiului din 1877—78"*, o carte, în care descrie glorioasele fapte de arme într'o limbă cât se poate de simplă, așa încât ori-care soldat și țeran o poate pricepe. Cartea aceasta s'a tipărit într'un numĕr mare de exemplare și se vinde cu un preț foarte mic.

*

Biserici jefuite. O mulțime de biserici au fost jefuite de către niște țerani din comit. Bars. Obiectele de aur și argint ce au furat, le-au vêndut unui jidan din Budapesta, Schlesinger Armin, care le topea și așa își întorcea înzecit banii. Dar' și el a fost prins, căci hoții i-au spus numele.

*

Mașină de — sburat. De mult își tot sparg oamenii capul, că oare cum ar putea sĕ facă ca sĕ sboare și ei. Aflăm acum, că studentul medicinist în Viena dl *Ilie Ganea*, fiiu de țeran din Nocrichiu, a inventat un aparat aeromatic dirigibil (mașină de sburat), care a fost patentat de oficiul i. r. de patente din Viena.

*

Grevă de muncitori. Din Bruxella se vestește, că 28.000 muncitori de ocne și mine s'au pus în grevă.

*

Sânge de bou în loc de vin. Un antreprenor din Oradea-mare a fost arestat, deoare-ce la falsificarea vinului, în loc de glicerin și apă, se folosia de sânge de bou. La cercetarea ce i-s'a făcut, au aflat în pivniță 8 litre de sânge de bou.

*

O cununie rară în felul seu s'a sĕvîrșit, scrie »Gaz. Tr.«, Sâmbăta trecută în biserica română gr.-or. din Brașovul-vechiu. Anume dl Iosif Molnár, de naștere Maghiar, care a fost preot romano-catolic în Șimleul-Silvaniei, părăsind cariera preoțească, s'a aplicat ca funcționar la oficiul telegrafo-postal din loc și trecênd la religia gr.-or., s'a cununat cu d-șoara Cornelia Papp, fiica decedatului adv. român din Arad Dr. Ioan Papp, a cărui vĕduvă e domiciliată de present în Brașov.

*

Inecați de fum. Femeia unui muncitor într'o fabrică din Györ, s'a dus sĕ ducă soțului seu de prânz. Plecând de acasă, a umplut cuptorul cu cărbuni de peatră, ear' ușa căsii a încuiat-o. Intorcêndu-se acasă și deschizênd ușa, o groază nespusă a cuprins-o, vĕzênd că cei patru copii pe cari îi avea, stau lungiți la pământ, fără a mai rĕsufla. Inzadar i-au fost toate încercările de a-'i mai trezi. Gazul ce ieșia din cărbunii de peatră i-a înecat.

*

Cele mai fericite zile le-a avut princesa Constanța Minutolo din Roma, pe acelea care le-a petrecut în societatea vênzătoarelor de flori. Urîndu-'i-se de atâtea ceremoniale ce i-se făceau, și-a pus de gând sĕ se sinucidă. Și planul acesta l'ar fi și dus în deplinire, dacă o fată tinĕră, vînzĕ oare de flori, n'ar fi scăpat-o dela aceasta, tocmai în momentul când princesa voia sĕ sară de pe pod în rîul Tiber. Princesa fiind împedecată în planul seu, n'a voit sĕ se mai întoarcă acasă, ci s'a făcut și dînsa vênzĕtoare de flori. Inzadar o căutau rudeniile, n'au aflat-o nicăiri. Zilele trecute însĕ, au aflat-o printre vênzĕtoarele de flori din Firenza, îmbrăcată întocmai ca ele. Cu greu au putut-o îndupleca sĕ meargă eară acasă, căci a zis, că cele mai fericite zile ale ei, le-a petrecut de când s'a făcut vênzĕtoare de flori.

*

Salarul învĕțătorilor de stat se va înmulți cu 10%. Afară de aceasta li-se face favoruri privitoare la pensiune.

*

Un honved mâncat de Țigani. Mulți vor crede, că aceasta este o minciună încornurată. Cu toate acestea asta s'a întêmplat, cel puțin așa scrie o foaie ungurească. Scrie anume, că în comuna Csetnek, a isbucnit un foc care a nimicit 35 de case, între cari și spitalul. Toți bolnavii au fost scăpați, numai chiar un honved a rĕmas uitat, care a și ars. Trecênd a doua zi niște corturari pe la locul nenorocirii, au dat peste cadavrul tript și ars al honvedului, și crezênd că este vre-un porc, s'au apucat și l'au mâncat.

*

Preoți reformați, duși cu șupa. »Trib. Pop.« scrie: Doi preoți reformați au fost prinși în Sighetul-Marmației. Ei adunau bani pentru coreligionarii lor din — Asia-mică. Deaceea, zic foile maghiare că au fost duși cu șupa la Budapesta. Adevĕrul e, că vor fi păpat ei banii ca alți mulți ovrei de prin Galiția, cari adună bani dela țeranii români, spunêndu-le că-'i dau pentru bisericile ortodoxe din Ierusalim, primejduite de Turci.

*

Impĕrăteasa Germaniei în casa unui măestru. Zilele acestea impĕrăteasa Germaniei a cercetat pe nevasta unui măestru mĕsar, care a născut deodată trei băeți gemeni. Visita aceasta a produs mare sensație în Berlin și foile de-acolo aduc multe amĕnunte asupra ei. Nevasta lăuză este soția mĕsarului Stumkowska. In decurs de 12 ani, de când sunt căsătoriți, ei au avut 7 fetițe, dintre cari trei au murit. Providința divină i-a despăgubit însĕ pentru această perdere, dându-le deodată trei băieți gemeni. Vestea despre acest extra-ordinar dar al Providinței a străbătut repede în Berlin. Pe când părinții, îngrijați, se sfătuiau împreună, cum și în ce sĕ înfășieze copiii, eată că întră la ei un servitor cu nasturi de aur, aducênd cu sine un pachet mare. El desfăcu înaintea părinților pachetul, din care scoase mulțime de scutece, cari de cari mai frumoase pentru copii. El spuse părinților, că frumoasele daruri le-a trimis contele Keller, camerarul împĕrătesei. Copiii au fost numai decât înfășiați în finele și prețioasele scutece. — A doua zi earăși bătu cineva la ușa mĕsarului, a cărui locuință se află în etagiul al cincilea. Două dame elegante, însoțite de un bărbat, întrară în modesta locuință a mĕsarului, ear' după ei un servitor, aducênd cu sine o cutie plină cu prăjituri și dulcețuri. Una dintre dame era împĕrăteasa, care însĕ înaintea celor din casă era necunoscută. Ea privi gemenii și apoi puse mamei lor mai multe întrebări asupra împrejurărilor ei familiare. La întrebarea, dacă soțul ei are de lucru și dacă nu are vre-o dorință deosebită, femeia lăuză rĕspunse: Lucru ar fi destul, dar' trebue totuși sĕ trăească cu multă abnegațiune, căci sunt mulți copii la casă. La întrebarea de a doua ea zise, că i-ar plăcea, dacă ar avea un pat potrivit pentru copii. — Il vei avea acușa, îi zise eleganta damă, întinzêndu-'i totodată un frumos dar în bani. Femeea de bucurie nu mai știa cum sĕ mulțămească. Când era sĕ se despărțească, a doua dintre damele strĕine se apropia de femeea sĕracă și-i zise: Știi cu cine ai vorbit? — Dumnezĕule, doar' nu va fi fost împĕrăteasa? Damele zimbiră și eșiră. Fu împĕrăteasa, contele Kellĕr și soția acestuia.

AMICIȚIE — DISTRACȚIE

E. în *D.* — Regretăm din suflet, că nu putem veni, din mai multe cause, care nu le știi. Dorim ca tot bine sĕ petreceți voi, și „eine speciele Blume" sĕ beți pentru noi. ***eg.....***

V..u. Da, am fost și v'am vĕzut, și tare bine mi-a părut, că v'am aflat sĕnătoși, veseli voinici și voioși. Dar' îmi spune cineva d-'un cusur ce-ar exista, dă-'i de gol pe toți odată, că nu-'i drept lor le arată. Pe la voi am se mai viu, când M.. ea-i dus la S...u, drept aceia tu se-'mi spui când pe-acasă dênsul nu-i. Și vom face spiritism, ca s'aflăm de-i misticism ce se spune, ori real de-'ți face-atâta val. ***N..u.***

Rĕsunet*)
la
„Intimpinarea" cu cuincuenaliile.

Stimate Dle Redactor!

In nr. 9 și 10 al prețuitului ziar ce redigiați, un oare-care domn »Alfa« se năpustește într'un ton propriu d-sale aupra articolului meu cu cuincuenaliile, tunând și înproșcând asupra celor expuse în acel articol.

Curios îmi vine și mĕ mir, și se vor mira cred și alții cari au cetit cu sânge rece articolul cu cuincuenaliile, cum de acest Alta, cetind se vede printre rînduri și scoțênd conclusii trase de pĕr, vorbește de atentate (nu cumva nihiliste?) și degradări (!!) la adresa statului învĕțătoresc.

Francezul zice: »stilul e omul«, judecând deci și pe dl Alfa după stilul d-sale, mi-se pare că are un temperament prea »rĕsboinic« când debutează cu atâta grandomanie în întimpinarea ce o face. Dar' sĕ vedem ce ne spune în lunga-i ieremiadă? Spațul îngust la care putem conta într'o foaie sĕptĕmânală, nu-mi permite a mĕ ocupa mai în detail cu întimpinarea dlui Alfa, voiu fi deci cu posibila reservă.

Dl Alfa într'altele ne spune că dascălul azi-buche nu mai este! Oare? Eu susțin că sunt încă destui chiar și astăzi, și tocmai în elementul acesta sunt cei mai guralivi, cari fac mai multă zarvă, și despre unii ca acestia am zis mai vîrtos în articolul meu că ar face bine sĕ se mulțumească cu cât au. Dl Alfa pare-că trăește chiar între Prusaci, și se vede încunjurat de dascălii lui Bismarck.

*) Cu toate-că am declarat chestia aceasta de încheiată, la continua insistență a dlui Delta, ne-am decis a-'i da loc.

Oh Doamne! Ce bine ar fi, când așa ar fi, dar' mult ne mai trebue până la așa ceva.

Inzadar susține dl Alfa că ne putem măsura cu dascălii altor națiuni mari, aceasta deocamdată numai în idee o putem nutri. Nu-i vorbă, avem și noi învățători harnici destui, aceasta nu ne îndreptățește a afirma însě, că întreaga pădure e verde. Drept aceea când am expus starea învățătorimii la noi în general, eu cred că nu am comis nici un atentat, nici nu am dregadat, căci expunerea adevěrului nu cred sě o mai clasifice cineva afară de dl Alfa, cu epitetul drăguț de: »atentat și degradare«.

Dl Alfa explică articolul meu în sensul, ca și când eu din principiu aș fi fost contra cuincuenaliilor. Nu e așa, și puntru-ca dl Alfa sě mě înțeleagă n'ar strica sě mai cetească odată acel articol, ear' dacă n'a face-o *intonez* încă odată că (afară de o excepțiune) numai acolo sunt în contra cuincuenalului unde acela nu se poate da dela comună. Și că astfel de comune încă sunt, cred că nu va putea nici grozavul d-n Alfa se nege.

Pe lângă sěrăcia poporului mai este și altceva ce m'a îndemnat sě mě ocup de cuincuenalii, ceea-ce dl Alfa, cu voie ori fără voie, se vede a nu înțelege.

E știut că în anul 1893 când s'a întrodus legea cu ridicarea salariilor la 300 fl., prin intrevenirea organelor noastre bisericești-școlare, s'a ajuns cu mare greutate, încât aproape pretutindenea s'a ridicat leafa învățătorească dela 80—150—200 fl. cât era pe atunci, la suma pretinsă de 300 fl., pentru-ca sě ne putem salva aceste sanctuarii. Dar' eată acum călcâiul lui Achille de care s'a îngrijit stăpânirea prevězětoare, și prin care se pare că totuși ne vom vulnera. Și acest călcâiu sunt cuincuenaliile, căci unde noi nu le putem da, ni-le dă statul, și atunci cursa de care ne-am ferit la început prin ridicarea salariilor la 300 fl., nu va mai putea fi încunjurată. Ce ne-a folosit ridicarea salariilor cu atâta sforțare, dacă totuși prin cuincuenalii suutem expuși de a ne perde școlile respective de a se amesteca în acelea aceia, de cari atâta am fugit până acum?

Și pentru-ca toți sě mě înțeleagă, expun un cas concret ca exemplu. In comuna X, care și ea a ridicat în modestele-i puteri salariul la 300 fl., acum trebue sě se mai dee 50 fl. ca cuincuenal, peste 5 ani ear' 50 fl. și tot așa mai departe de 5 ori. Va sě zică după alți 5 ani această comună ar avea sě plătească 400 fl, după 10 ani 450 fl. etc. Dar' nu o poate nici decum, n'are de unde pe lângă toată bunăvoința. Invățătorul însě persistă pe lângă cuincuenal și-'l dă statul. Cu cuincuenalul al doilea statul întră deja în drepturile sale stipulate în lege, și atunci nu știu cum se va simți însuși învățătorul unei astfel de scoale la care vor căuta a porunci doi domni deodată.

Tema destul de clară fiind, nu simțesc lipsă a mai desvolta, fiecine o înțelege ușor și cred că și măniosul d-n Alfa.

Cât pentru acei dascăli ai nostri (aceasta ca excepțiune) cari au școala cea veche, și cari azi-mâne și așa se vor retrage dela dăscălie, fie că nu corěspund pe deplin, fie din cause fisice, am zis și mai amintesc că părerea mea este, ca cu cuincuenaliile sě nu mai agite spiritele. Ear' încât pentru dl Alfa care trăește așa timpuri înalte și care prea mult apoteosează chemarea învățătorească, crezěndu-se pe sine în vîrful turnului cultural, îi spun că, dau tuturora stima cuvenită, dar' nu pot avea însufleție desěvârșită de lucrul din care mai avem a scoate încă mult element regresiv. Când visul dlui Alfa cu aseměnarea noastră cu dascălii lui Moltke s'a realisa, atunci se sperăm că nici noi nu ne vom mai certa pentru cuincuenalii.

Ne mai spune dl Alfa că învățătorul român, și dênsul încă, e iobagiu și mai știe D-zeu ce? Poate d-lui va fi iobagiu cuiva, treaba d-lui, eu încă nu cunosc învățător carele sě fi afirmat că el este iobagiu și că preferă a fi ziler etc. Aceste sunt numai mofturi. Apoi în sfîrșit dacă cineva preferă mai bine un alt lucru, cine-'i stă în cale ca sě nu se indeletnicească cu acela?

Doamne, cât de mărginit judecă dl Alfa când se transpune în traiul mai fericit al unui servitor de cancelarie ori a unui vigil dela calea ferată, dle, fii cuminte, și mulțămește lui D-zeu că în cariera de dascăl dispui de atâta timp liber, în care poți sě te recreezi după chemarea ce o împlinești în școală. Dacă dta rěvnești sě fii un *boeriu* a la vigilii dela drumul ferat, nu'n încearcă-te și sunt sigur că după ridicarea, regulat, a câtorva prime, eară te vei rentoarce la *něcazul* dtale exclamând: *„mea culpa, mea maxima culpa“*. Dta apari de prea pesimist și vezi lucrurile în coloare mai neagră decum sunt ele pictate. Că ar fi cineva care sě nu voească binele învățătorului român; nu îmi vine a crede, jertfim cât putem, nu aștepte însě nime ca deodată sě-l punem pe tronul fericirii, fie acela chiar și dl Alfa.

Pentru aceia: respingem cu dispreț însinuarea dlui Alfa că numai Românul nu-'și știe prețui învățătorul, căci dacă este vorba de atentate și dregadări, o astfel de aserțiune apoi e *„non plus“* în d-al de a degradărilor și a atentatelor.

Ca de încheiere observ că dl Alfa sě se nisuiască a lăpăda o dosă bunicică din pesimismul d-sale, și tractând asupra unei chestiuni sě arete mai multă desinteresare și seriositate, căci în casul concret al nostru dênsul pledează prea cu: *ira et studio,* ceea-ce detrage foarte mult din gravitatea ce voiește a o atribui întimpinării d-sale.

Ear' a aduce pe tapet în cadrul unei înguste polemii cum e aceasta, persoane ca pe venerabilul nostru fruntaș dl Gall, nu e lucru coulant din partea dlui Alta, ceea-ce ca unul carele educând se ocupă și de bunacuviință, trebuia sě o știe.

Dar' destul atât și sě-'l lăsăm în pace, căci de nu, va deveni poate și mai ...pesimist.

Delta.

Indrumări privitoare la mersul postei.

Cu așa numita: »poștă de epistole«, se expedează pe lângă epistole și corespondențe, și tipărituri (imprimate), hârtii de afaceri, mostre, ziare și trimiteri postale recomandate cu rambursă (ajánlott utánvételes küldemények).

Privitor la *tipărituri — imprimate,* — schimbarea stă în următoarele: ca tipărituri se privesc, pe lângă cele de până acum, și albumurile cu fotografii; *pe biletele de vizită, tipărite, se pot scrie cel mult cinci cuvinte* de felicitare, condolență sau expresiuni de curtuazie; pe foița, ce conține vr'un articol din vr'un ziar sau revistă periodică, dacă se trimite cuiva prin poștă, se poate scrie, titlul, datul și locul, unde apare respectivul ziar etc., din care s'a luat acea foiță, fără sě fie taxată ca epistolă.

Celelalte schimbări nu privesc publicul, de aceea le las neamintite. Taxa a rěmas neschimbată: până la 10 grame = 1 cr.; 10—50 grame = 2 cr.; 50—150 gr. = 3 cr.; 150—250 gr. = 5 cr.; 250—500 gr. = 10 cr.; 500—1000 gr. = 15 cr.; pentru Ungaria. Pentru România și străinătate de fiecare 50 grame se plătește 3 cr., dar' numai până la 2000 grame. Taxa pentru țerile vecine: Austria, Sêrbia etc., le spune bucuros ori care oficial de poștă.

Hârtii de afaceri în comunicația din lăuntrul țării noastre, cu Austria, țările ocupate și cu Germania *nu se pot trimite*, dar' din țările acestea în altele, de exemplu în România etc., se pot trimite. Ca hârtii de afaceri se privesc, după o ordinațiune mai nouă, pe lângă cele de până acum și pensurile (lucrările în scris, ocupațiunile în scris) corese ale școlarilor, dacă nu conțin și calcul sau clasificațiune, sau altă notă Acest caz vine înainte la studenții, cari își trimit temele spre a fi corese în România sau în străinătate.

Greutatea *mustrelor* pentru toate țările uniuniii postale universale s'a statorit a fi de 350 grame. Pe lângă aceasta s'au mai făcut unele schimbări, anume: fluidități, oleiuri se pot trimite în toate țerile uniunii postale ca mustre, dacă sunt pachetate după-cum se recere, adecă sticluța cu mustra sě fie pusă într'o lădiță de lemn astfel, ca între sticluță și părecii lădiței sě se poată pune pulvere de firez, câlți ș. a.; sticlării asemenea se pot trimite cu posta de epistole ca mustre, dacă-'s pachetate corespunzětor; albine vii, dacă-'s așezate în coșuțe așa, ca sě nu vateme alte obiecte și se se poată ușor observa; ca mustre se pot trimite mai departe astfel de animale și plante uscate sau hermetice conservate (ca sě nu poată întra aer la ele), cari nu se trimit spre scopuri comerciale. Acestea sunt schimbările privitoare la mustre.

Taxa rěmâne neschimbată, adecă, în Ungaria: până la 50 grame = 2 cr., 50—250 gr. = 5 cr.; 250—350 gr. = 10 cr.; pentru România pentru fiecare 50 grame 3 cr., dar' cel puțin 5 cr. Austria — 250 gr. = 5 cr.; 250—350 gr. = 10 cr. ș. a. m.

Negustătorii și chiar și alții, cari trimit mustre, de multe ori cad în ispită de a alătura la mustră scrisoare privată, epistolă, ceeace nu-'i iertat, de cumva nu trimite mustrele francate ca epistolele, căci în casul, când oficialul află pe lângă mustră și epistolă, ia protocol și pe baza legilor postale taxează mustra cu 1 fl. 5 cr., cari necondiționat trebue sě se încasseze dele trimițător sau dacă sě învoiește, dela primitor. Spre reîmprospetare amintesc aci, că mustrele nu se admit ca atari cu preț declarat; nu-'i iertat sě conțină altă însěmnare scrisă, decât numele, posițiunea și locuința trimițătorului și a primitorului, sau a fabricei respective, apoi numerizarea, prețul, měsura, extensiunea și felul, calitatea marfei.

Cu excepțiunea schimbărilor înșirate aci, toate legile vechi a tarifelor de poștă referitoare la epistole, corespondențe, tipărituri, hârtii de afaceri și mustre rěmân aceleași.

Tarifă pentru trăsuri.

Representanța orășenească din Orăștie, în ședința sa din urmă, a statorit următoarele taxe pentru trăsuri. Acestea sunt valabile dela 1 Aprilie n. până la 30 Oct. n. a. c., începênd dela 6 ore dim. până la 6 ore seara.

Pentru teritorul orașului s'au statorit următoarele taxe:

	cu un cal cor. fil.	cu doi cor. fil.
Pentru cel dintâiu pătrar de oră	—·60	—·40
Mai departe pentru fiecare pătrar de oră	—·40	—·30
Seara după 9 ore pentru fiecare pătrar	—·60	—·40
Dela 1 Nov. până la sfîrșitul lui Mart. dela 8 ore dim. până la 6 ore seara		
Pentru fiecare pătrar de oră	—·60	—·40
D. a. dela 6 ore începênd pentru fiecare pătrar	—·70	—·50
Tot pătrarul început, se socotește deplin.		
Prețuri statorite:		
Pentru ducerea la gară la sosirea trenului	1·60	1·20
Pentru aducerea în oraș dela sosirea trenului	1·60	1·20
Pentru ducerea la tren sau aducerea dela tren în alt timp	1·20	1·—
Până în pădurea „Grigori“, la pușcărie	1·60	1·20
Inapoi	1·60	1·20
Pentru fiecare pătrar de oră de așteptare, se socotește ca mai sus.		
La sosirea trenurilor, ducerea și aducerea dela gară, fără privire la timp	2·—	1·60
Afară de teritorul orașului.		
Ducerea și aducerea, împreunată cu timp de 2 ore așteptare:		
Până la boctăria Romosului	3·—	2·—
» » Geoagiu	6·—	4·—
» » Sibot	6·—	4·—
» » Bobâlna	5·—	3.60
» » Bințiț	5·—	3.60
» » Beriiu	4·—	2·80
» » Cigmău	6·—	4·—
» » Folt	4·—	2.40
» » Gelmariu	4·—	2·40
» » Căstău	2·—	1·40
» » Jeledinți	6·—	4·—
» » Mărtinești	5·—	3·60
» » Rapoltul-mare	6·—	4·—
» » Pricaz	3·—	2·—
» » Piski	6·—	4·—
» » Romos	6·—	4·—
» » Sibisel	6·—	4·—
» » Turdas	4·—	2·80
» » Orăștioara-de-jos	5·—	3·60
» » Vaidei	6·—	4·—
Pentru locuri mai îndepărtate.		
Până acolo, înapoi, sau până acolo și înapoi, cu timp de așteptare sau fără:		
Arany	8·—	5·60
Băcăinți	8·—	5·60
Boi	8·—	5·60
Bozes	10·—	7·—
Deva	10·—	7·—
Vinerea	8·—	5·60
Geoagiu (scaldă)	10·—	7·—
Hațeg	14·—	10·—
Călan	8·—	5·60
Costești	9·—	6·—
Cugir	10·—	7·—
Ludești	8.—	5·60
Renget (birt)	8·—	5·60
Romosel	8·—	5·60
Hunedoara	12·—	9·—

Tuturor acelor prea st. d-ni și d-ne, cari au binevoit a lua parte la înmormêntarea neuitatului și scumpului nostru tată, moș și socru,

Ioan Lazaroiu sen.,

precum și acelora, cari ni-au trimis adrese de condolență, neputêndu-le altcum mulțumi, le exprimăm pe calea aceasta cele mai sincere mulțumite.

Orăștie, 18 Aprilie n. 1899.

Familia Lazaroiu.

Bibliografie.

A apărut în »Biblioteca Noastră«: ***Poftă bună!*** Carte de bucate, de Zotti Hodoș. Atragem atențiunea cetitorilor asupra acestei cărți, care conține sub 420 de numere peste șase sute de rețete, și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și modernă. Această carte de bucate se poate întrebuința în ori-ce gospodărie românească. Cartea cuprinde atât rețetele bucatelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adecă:

Supe, ciorbe, assiette, pastete, rasoluri aspicuri, galantine, fripturi naționale și franțuzești, prăjituri, torte, parfeuri, înghețate, ceaiuri, licheruri etc. etc.

Pentru redacție responsabli: **Petru P. Barițiu.**

Szám 1218—1899. kig. (515) 2—2

Pályázati hirdetmény.

Hunyadvármegye szászvárosi járásába kebelezett Felkenyér nagyközség községi jegyzői állása nyugdijaztatás folytán üresedésbe jövén, ennek választás utján leendő betoltetésére pályázatot hirdetek.

Erintett jegyzői állás javadalmazása a következő:

1. Évi tőrzsfizetés 500 frt.
2. Évi lakpénz 50 frt.
3. Evi 8 öl kemény tüzifa.
4. Magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapitott dijak.
5. M. kir. anyakönyvvezetői tiszteletdij 80 frt.

Felhivom ennél fogva, mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1883. évi I. t.-cz. 6. §ában meghatározott képesitést igazoló bizonyitvánnyal felszerelt folyamodványaikat **folyó évi április hó 25-ig** bezárólag annyival is inkább nyujtsák be hozzám, mivel a hiányosan felszerelt avagy később erkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjául **f. évi április hó 27-ik napjának d. e. 10 oráját** Felkenyér község községi jegyzői irodájába tüzőm ki.

Szászváros, 1899 április hó 10-én.

Fodor Gyula,
főszolgabiró.

Szám 2043—1898 tkvi. (516) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

»Hatiegana« elölegezési és hitelegylet mint szövetkezet végrehajtatónak Pupeze Kriska csolnakosi lakos hagyatéka végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyben a kérelem következtében a végrehajtási árverés 200 frt tőke követelés és járulékai iránt, a vhunyadi kir. jbiróság területén levő Csolnakos községben fekvő 65 számu tjkönyvben A † 1 r. 140/1 143 hrsz. a felvett 385 frtra becsült, végrehajtást szenvedő tulajdonát képező ingatlanokra 385 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1899. évi május hó 17-ik napján délelott 9 orakor** Csolnokos községében megtartando nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy az 1881. LX t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál eloleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A v.-hunyadi kir. jbir. mint tkvi hatóság 1898. évi november hó 15-ik napján.

Nagy,
kir. aljbiró.

Szám 288—1899 kir. végrh. (517) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirott kir. birósági végrehajtó által, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében, a szászvárosi kir. járásbiróságnak 2344/1898. polg. számu végzése folytán Dr. Böck Arnold nagyszebeni ügyvéd által képviselt Braunn Ignácz budapesti czég valamint a többi alap és felülfoglaltatók javára Hirsch Izidor és társa kudsiri lakosok elleni hátralék 101 frt 89 kr. tőke, ennek 1899. évi márczius hó 9-től járó 5% kamatai, és 23 frt 81 kr. eddigi és 3 frt 60 kr. árverési kitüzetési költségek erejéig biróilag le és felülfoglalt és 500 frtra becsült teljesen felszerelt szikvizgyár, üvegek és gyapatból álló ingóságok nyilvános birói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbiróságnak 1899. évi V. I. 27/3 számu végzése folytán leendő eszközlésére határidőül **1899. évi május hó 2-ik napjának délelotti 8 órája** tüzetik ki Kudsiron adósok lakására, a midőn is a fenntebb jelzett ingok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében csakis készpénz mellett és esetleg becsáron alul is elfognak adatni, a befolyandó vételár pedig birói letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvároson, 1899. évi márczius hó 29-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó.

„MINERVA“ institut tipografic în Orăștie.